

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobkyně: **ASPIRE SPORTS s.r.o.**, se sídlem Jinačovice 514, zast. Mgr. Janem Slunečkem, advokátem se sídlem Týn 640/2, Praha 1, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 1387/7, Praha 4, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 9. 2019, čj. 29820-7/2019-900000-311, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 12. 10. 2023, čj. 62 Af 90/2019-256,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 12. 10. 2023, čj. 62 Af 90/2019-256, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

[1] Předmětem sporu v dané věci je zařazení dovážené obuvi pod jednotlivé podpoložky tzv. kombinované nomenklatury [společného celního sazebníku dle nařízení Rady (EHS) č. 2658/97]. Nejvyšší správní soud již předcházející rozsudek krajského soudu v dané věci zrušil, neboť krajský soud neprovedl výslech znalkyně, a tím nedostatečně posoudil skutkovou (a odbornou) otázku týkající se materiálu svršku obuvi. Nyní se Nejvyšší správní soud zabývá kasační stížností žalovaného, který jednak tvrdí, že i v pořadí druhý rozsudek je nepřezkoumatelný, a stejně tak podle něj krajský soud otázku celního zařazení obuvi i nesprávně právně posoudil. Sporné je také to, zda krajský soud již dostatečně vyjasnil, z jakých skutkových zjištění vychází.

I. Vymezení věci

[2] Celní úřad pro Jihomoravský kraj deseti dodatečnými platebními výměry z 15. 4. 2018 a 16. 4. 2018 žalobkyni doměřil clo v celkové výši 1 453 510 Kč. Žalobkyně v celních prohlášeních označila dovážené zboží jako obuv se zevní podešví z kaučuku

či plastů a se svrškem z usně (tj. upravené kůže) a deklarovala kódy KN 64039996, 64039998 (pánská a dámská obuv se svrškem z usně a zevní podešví z kaučuku, plastů, usně nebo kompozitní usně nepokrývající kotník), 64039116 a 64039113 (pánská a unisex kotníková obuv se svrškem z usně a zevní podešví z kaučuku, plastů, usně nebo kompozitní usně), se sazbou cla 4,5 % (resp. 3,5 %). Celní úřad však po propuštění zboží do režimu volného oběhu a provedené kontrole toto zboží zařadil do kódu KN 64041990 se sazbou cla 11,9 %.

[3] Odvolání žalobkyně žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí celního úřadu potvrdil. Mimo jiné dospěl k závěru, že žalobkyně neunesla důkazní břemeno ve vztahu k tvrzení o koženém svršku obuvi, naopak celní úřad řádně prokázal, že svršek je z textilu.

[4] Rozhodnutí žalovaného napadla žalobkyně žalobou u Krajského soudu v Brně. Namítala neúplné a nesprávné zjištění skutkového stavu. Obuv je podle ní nutno považovat za usňovou, k čemuž předložila znalecký posudek Ing. Miloslavy Štachové (z 24. 10. 2019, čj. 1211-1/2019). Krajský soud žalobu rozsudkem z 27. 5. 2021, čj. 62 Af 90/2019-101, zamítl. Předeslal, že celní úřad při zjišťování skutkového stavu vycházel z laboratorních zkoušek a tvrzení žalobkyně, která si až následně ověřoval produktovými fotografiemi obuvi. Především se pak neztotožnil s námitkou nesprávného sazebního zařazení obuvi. Dospěl mimo jiné k tomu, že usňové díly obuvi jsou tzv. výztuhou ve smyslu celního sazebníku a po odstranění usňových částí se stále jednalo o obuv použitelnou k chůzi.

[5] Tento rozsudek krajského soudu napadla žalobkyně kasační stížností. Mimo jiné namítala, že krajský soud měl provést výslech znalkyně a odůvodnit, z jakého důvodu se neztotožnil s jejími závěry. Závěr krajského soudu, podle něhož se i po odstranění usňových částí stále jednalo o obuv použitelnou k chůzi, žalobkyně pokládala za nepodložený a rozporný se zjištěním znalkyně. Nejvyšší správní soud kasační stížnosti vyhověl a rozsudkem z 28. 2. 2023, čj. 8 Afs 199/2021-90, rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud podle něj pochybil, pokud zamítl návrh žalobkyně na provedení výslechu znalkyně bez písemného odůvodnění. Zatížil tím rozsudek vadou, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí (nejednalo se o zjevně nadbytečný důkaz). S odkazem na judikaturu kasační soud upozornil dále na to, že zařazení zboží do příslušného čísla celního sazebníku je otázkou právní, ovšem otázkami skutkovými lze chápat např. posouzení vlastností, funkcí a využití zboží. Pokud soud posuzuje otázky specializované (vysoce odborné), musí k tomu využít příslušné procesní nástroje, a to odborné vyjádření nebo právě znalecký posudek. Podle Nejvyššího správního soudu nebyl skutkový stav v dané věci dostatečně objasněn a k jeho vyjasnění mohl sloužit (mimo jiné) právě i výslech znalkyně. Ten se v dané věci obzvlášť nabízel, protože žalobkyně předložila soudu další vyjádření znalkyně, které sám krajský soud považoval za rozporné se znaleckým posudkem. Argumentace krajského soudu byla v souvislosti s otázkou vypořádání důkazních návrhů stěžovatelky i vnitřně rozporná. Nebylo totiž ani zřejmé, zda podle soudu znalecký posudek obsahuje hodnocení možného využití bot (po odpáráni usňových dílců) k běžné chůzi či nikoliv (posudek se primárně týkal jejich použití k původnímu účelu).

[6] Krajský soud žalobu znovu projednal a v záhlaví uvedeným rozsudkem rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Ani v tomto rozsudku nepřisvědčil

pokračování

námítce, podle níž celní orgány zjistily skutkový stav nedostatečně. Ze správního spisu totiž vyplývá opak, přičemž poukázal též na pasivitu žalobkyně, která nereagovala na výzvy celního úřadu. Vyhověl však žalobní námitce, podle níž žalovaný důkazní prostředky nesprávně vyhodnotil a obuv nesprávně sazebně zařadil. Krajský soud vyšel z toho, že pro sazební zařazení obuvi je třeba hodnotit, zda usňové dílce tvořily svršek obuvi a nebyly výztuhou. Rozhodující v dané věci bylo podle krajského soudu naplnění definičního znaku výztuhy spočívajícího v tom, zda po odstranění usňových dílů vrchní materiál dostatečně držel chodidlo tak, aby uživatel mohl obuv se zachovaným původním upevňovacím systémem používat k chůzi.

[7] K důkazu krajský soud provedl shora uvedený znalecký posudek Ing. Štachové, podle něhož u první skupiny obuvi je plocha usňového dílce na svršku obuvi 81 %, u druhé skupiny 55 % a u třetí skupiny 88 %. V dodatku k tomuto posudku pak znalkyně upřesnila, že po odpáráni usňových dílců obuv neudržela svůj tvar a u některých vzorů by ani nešla upevnit na nohu, čímž by se stala nenositelnou. Krajský soud dále vysvětlil, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu znalkyně nemohl provést její výslech. Vyšel dále z usnesení Policie ČR a Městského státního zastupitelství v Brně, která na základě zmíněného znaleckého posudku Ing. Štachové a znaleckého posudku Jaroslava Pokorného (zpracovaného dne 30. 8. 2022 na žádost policie) dospěla k závěru, že na obuvi převažuje usňový materiál, který nelze považovat za výztuhu, ale za nedílnou součásti vrchového materiálu. Krajský soud též vyslechl pracovníci Celně technické laboratoře žalovaného (CTL), která pro účely celního řízení prováděla odborné zkoumání obuvi a zpracovávala protokoly o zkoušce. Ta mimo jiné uvedla, že z párů obuvi vyobrazených v posudku Ing. Štachové zkoumala dva. U nich pak sama vyzkoušela, že po odstranění usňového materiálu svrchní materiál dostatečně držel chodidlo tak, aby obuv se zachovaným původním upevňovacím systémem mohla být použita k chůzi. Obuv si zachovávala svůj tvar a textilie se netrhala. Krajský soud rovněž přihlédl k výše již také zmíněnému znaleckému posudku Jaroslava Pokorného (jehož i vyslechl). Podle něj by po odpáráni usňových částí obuv nemohla být využívána k chůzi, neboť zbylý materiál by dostatečně neudržel chodidlo (noha by v botě „plavala“). Krajský soud považoval znalecký posudek Jaroslava Pokorného (podpořený shora již zmíněným doplňujícím vyjádřením Ing. Štachové) ve spojení s jeho výsledkem za důkaz přesvědčivější než odborný posudek CTL. Otázka, zda po odpáráni dílů z usně lze obuv k běžné chůzi používat, je otázkou specializovanou a vysoce odbornou, je ji oprávněn zodpovědět toliko znalec. Ten na tuto otázku odpověděl záporně, a proto podle krajského soudu nemohl obstát závěr žalovaného, podle něhož usňové části u posuzované obuvi jsou výztuhami, které se nezapočítávají do celkového svrškového materiálu.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalobkyně a repliky žalovaného

[8] Proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný (stěžovatel) kasační stížnost. Namítá jeho nepřezkoumatelnost, dále nezákonnost spočívající v nesprávném právním posouzení sazebního zařazení obuvi a v nezákonném uložení povinnosti hradit náklady řízení žalobkyni.

[9] Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku spatřuje předně v tom, že krajský soud zrušil napadené rozhodnutí v celém rozsahu, i když podstatná část dotčené obuvi nebyla podrobena znaleckému zkoumání, na kterém jsou závěry rozsudku založeny. Není z něj

tedy zjevné, jestli se závěry krajského soudu vztahují ke všem druhům dovážené obuvi, či pouze k těm z nich, jejichž vzorky byly podrobeny zkoumání znalcem Pokorným a CTL. Stěžovatel zde odkazuje na repliku žalobkyně z 7. 6. 2023 s tím, že i když o textilním svršku například jednoho z typů obuvi nebyly naprosto žádné pochybnosti, napadené rozhodnutí bylo zrušeno v celém rozsahu. Materiálové složení této obuvi nebylo předmětem znaleckého zkoumání.

[10] Podle stěžovatele krajský soud dále nesprávně posoudil výpověď znalce, což mělo za následek nesprávné posouzení sazebního zařazení obuvi. Chybně vyložil též cíl úpravy celního sazebníku, a to konkrétně v tom smyslu, co se myslí výztuhou. Upřednostnil znalecké posudky znalců Pokorného a Štachové, ač vzorky obuvi v jejich posudcích nebyly aktuální či v jejich případě nebyl proveden test chůze. Krajský soud též rozhodl v rozporu se správní praxí v rámci EU, protože ze závazných informací o sazebním zařazení zboží vyplývá, že obdobná obuv byla v jiných členských státech zařazena do odlišné položky. Krajský soud nezhodnotil ani názornou ukázkou provedenou stěžovatelem na jednání (přímý náhled na botu držící na noze nemůže být považován za vysoce odbornou a specializovanou otázku, kterou by se krajský soud nemohl zabývat).

[11] Stěžovatel krajskému soudu také vytkl, že měl postupovat podle § 60 odst. 7 s. ř. s. a nepřiznat náhradu nákladů řízení žádnému z účastníků, protože se žalobkyně svým chováním na vzniku sporu podílela. Vymezil se i vůči výpočtu výše náhrady nákladů řízení (náklady na posudek nebyly účelně vynaloženy).

[12] Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že rozsudek krajského soudu je přezkoumatelný. Byl to právě stěžovatel, kdo rozdělil výsledky kontroly na části. Celní orgány rozdělily obuv na skupiny a z každé vybrali model („zástupce“) z dané skupiny. Stěžovatel doměřil clo pouze na základě zkoumání dvou typů obuvi v CTL. Ing. Štachová zkoumala dokonce 16 vzorků. Krajský soud vrátil věc stěžovateli k dalšímu řízení a bude toliko na něm, jakým způsobem se s nápravou svého rozhodnutí vypořádá. Test chůze ani tvrzení pracovnice CTL nemohou být považovány za hodnověrné důkazy. Znalec Pokorný během výslechu potvrdil správnost svého posudku, tak i posudku Ing. Štachové. Žalobkyně dále poukázala na judikaturu, podle níž celní orgán nemůže použít cizí závazné informace o sazebním zařazení zboží na podobné zboží jako důkaz podporující jeho názor. Žalobkyně též uvedla, že vzorky obuvi, které použili znalci při tvorbě znaleckých posudků mají obdobné datum výroby, jako vzorky použité stěžovatelem. Veškeré jí přiznané náklady byly účelně vynaložené.

[13] Stěžovatel v replice k vyjádření žalobkyně ještě poukázal na to, že pojmy používané pro účely interpretace celní nomenklatury se neslučují s pojmy používanými v oborových normách, v obchodní praxi a v průmyslu. To bylo při výpovědi znalce Pokorného zcela ignorováno. Ignorovala to i žalobkyně při předložení znaleckého posudku Ing. Štachové. Podle judikatury je namístě použít obecné či oborové normy a terminologii ke zjištění objektivních znaků zboží, které má být sazebně zařazeno, pouze v případech, kdy celní nomenklatura konkrétní termín blíže nespecifikují. Stěžovatel se také vymezil vůči tomu, že test chůze nemůže být hodnověrným důkazem. Poukázal na to, že není potřebné úplně odstranit usňový materiál. K realizaci testu udržitelnosti chodidla při chůzi je třeba obuv upravit tak, aby usňové díly nemohly plnit svou výztužnou a zpevňovací funkci a byla skutečně prověřena pevnost textilie samotné, neboť právě o její pevnost se v testu jedná.

pokračování

Přesně tak zkoumala pracovnice CTL udržitelnost chodidla. Stěžovatel uznal, že právo dovolávat se konkrétní závazné informace může pouze oprávněná osoba, avšak judikatura připouští, aby závaznou informaci vydanou třetí osobě použil jako důkaz soud, který řeší spor ohledně sazebního zařazení zboží a následného zaplacení cel.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[14] Krajský soud v dané věci rozhodoval znovu po zrušení jeho předchozího rozsudku Nejvyšším správním soudem. Bylo tedy třeba nejprve vyjasnit, zda tato kasační stížnost není nepřipustná ve smyslu § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Zatímco předchozím rozsudkem krajský soud žalobu zamítl, rozsudkem nyní napadeným zrušil žalobou napadené rozhodnutí. Předchozím stěžovatelem tedy byla žalobkyně, v nynějším řízení je to žalovaný. Podstatné je pak především to, že Nejvyšší správní soud se v dané věci v předchozím rozsudku nezbyval věcnou podstatou sporu a dospěl toliko k závěru, že původní rozsudek krajského soudu byl nepřezkoumatelný. Již s ohledem na výše uvedené je tedy zřejmé, že nyní podanou kasační stížnost proti nově odůvodněnému rozsudku krajského soudu lze považovat za přípustnou (usnesení rozšířeného senátu NSS z 8. 7. 2008, čj. 9 Afs 59/2007-56, č. 1723/2008 Sb. NSS).

[15] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku, která má z logiky postupu kasačního přezkumu zpravidla přednost před vypořádáním dalších námitek. Stěžovatel nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku spatřuje ve více směrech. Není podle něj především zřejmé, k jakému typu obuvi se závěry (závazný právní názor) krajského soudu vztahují. Krajský soud podle stěžovatele ani nereagoval na jeho argumentaci zpochybňující některé znalecké závěry (včetně předvedení bezproblémové chůze v obuvi bez usňových výztuh při jednání u soudu). Zbývá dodat, že nepřezkoumatelností napadeného rozsudku se Nejvyšší správní soud musí zabývat i z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[16] Nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu má též souvztažnost se zákazem překvapivosti rozhodnutí a s právem podat opravný prostředek. Nepřezkoumatelné je takové rozhodnutí krajského soudu, které nevypořádá relevantní důvody uplatněné účastníky na podporu jejich procesního stanoviska. Takové rozhodnutí neumožňuje účastníkům uplatnit proti závěrům krajského soudu argumentaci v opravném prostředku a v důsledku toho pak ani Nejvyšší správní soud nemůže přezkoumat všechny účastníky zpochybněné skutkové a právní aspekty rozhodnutí krajského soudu (např. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 5. 12. 2017, čj. 2 As 196/2016-123, č. 3668/2018 Sb. NSS). Nepřezkoumatelné je i takové rozhodnutí krajského soudu, z jehož odůvodnění nelze (byť i zohledněním celkového kontextu důvodů uvedených v odůvodnění) seznat, jaký názor krajský soud zaujal vůči důležitým skutkovým a právním otázkám podstatným pro rozhodnutí projednávané věci. Má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být zřejmé, jak uvažil o pro věc podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností (rozsudek NSS z 6. 12. 2016, čj. 7 As 179/2016-37).

[17] Podstatou sporu mezi žalobkyní a stěžovatelem, jak ji v nyní napadeném rozsudku vymezil i krajský soud, je v projednávané věci to, zda má být obuv dovezená žalobkyní zařazena pod položku 6403 celního sazebníku jako obuv se svrškem z usně nebo pod položku 6404 jako obuv se svrškem z textilních materiálů. Takové zařazení obuvi

se přitom odvíjí od materiálu, ze kterého je vyhotoven její svršek. Jak uvedl již krajský soud, podle poznámky 4 a) ke kapitole 64 celního sazebníku se za svrškový materiál považuje základní materiál, který pokrývá největší plochu povrchu, nehledě na doplňky nebo výztuhy. Z téže kapitoly celního sazebníku ve spojení s její doplňkovou poznámkou 1 pak krajský soud dovodil tři kumulativní podmínky pro definici výztuhy. Aby usňový díl mohl být považován za výztuhu, musí být 1) připevněn ke svrchnímu materiálu svršku, 2) viditelný materiál pod výztuhami po jejich odstranění musí mít znaky svrchního materiálu a 3) po jeho odstranění musí svrchní materiál dostatečně držet chodidlo tak, aby uživatel mohl obuv se zachovaným původním upevňovacím systémem používat k chůzi (zvýraznění provedl NSS).

[18] Krajský soud se tedy v návaznosti na shora uvedené zabýval tím, zda usňové dílce tvořily svršek obuvi a nebyly výztuhou. První dvě z výše popsaných podmínek shledal za naplněné. Ze znaleckých posudků (i protokolů CTL) bylo patrné, že usňové díly jsou připevněny k svrchnímu materiálu svršku proto, aby jej zpevnily, a po jejich odstranění nemá viditelný materiál znaky podšívkového materiálu. Za sporné tedy považoval krajský soud pouze to, zda po odstranění usňového materiálu bude textilní materiál plnit funkci svršku a zajišťovat dostatečné držení chodidla uživatele tak, že ten může botu se zachovaným upevňovacím systémem používat k chůzi.

[19] Ve vztahu k posouzení otázky, zda usňové díly tvořily svršek obuvi (a nebyly výztuhou), již z předchozího zrušujícího rozsudku čj. 8 Afs 199/2021-90 mimo jiné především plyne (viz jeho bod 20), že otázkou skutkovou je typicky posouzení toho, zda jsou v případě dovezené obuvi naplněny znaky svrchního materiálu či výztuhy, jak je popisuje celní sazebník (např. posouzení vlastností, funkcí či jejich využití). Konkrétní zařazení dovezené obuvi do celního sazebníku je ovšem naopak otázkou právní (jejíž zodpovězení tedy nepřísluší znalci, nýbrž soudu), a nejinak tomu musí být i při hodnocení toho, zda na základě znalci popsaných vlastností byla naplněna definice svrchního materiálu (nebo výztuhy).

[20] V návaznosti na odůvodnění napadeného rozsudku lze předpokládat, že krajský soud své závěry týkající se zařazení obuvi do celního sazebníku (resp. posouzení toho, co je výztuhou) při posouzení znaleckých zjištění odvíjí od toho, že při posuzování svršku obuvi se usňový materiál nemusí ze vzorku odpárat kompletně a původní upevňovací systém má být pro posouzení zachován, i pokud je z usně. Toto východisko krajský soud v odůvodnění nyní napadeného rozsudku nevyslovil, nicméně lze je z kontextu odůvodnění dovodit, a především soud je takto dle záznamu založeného v soudním spisu přestřel při jednání dne 8. 6. 2023. Při něm se účastníci (a soud) neshodli mimo jiné právě na výkladu podmínky vyžadující, aby obuv po odpáráni usňového materiálu dostatečně držela chodidlo „se zachovaným původním upevňovacím systémem“. Náhled žalobkyně směřuje k tomu, že useň nemůže být výztuhou tehdy, pokud po kompletním odpáráni usňového materiálu nezůstane původní upevňovací systém zachovaný.

[21] Vyřešení shora přestřené otázky, tedy výkladu doplňkové poznámky 1 k poznámce 4 a) kapitoly 64 celního sazebníku je pro posouzení dané věci rozhodující, a to včetně hodnocení výše reprodukováných znaleckých zjištění (srov. též rozsudek Soudního dvora EU z 22. 5. 2008, ve věci C-165/07). V tomto ohledu je i bez hlubších odborných znalostí a hodnocení zcela zjevné, že (ne)zachování upevňovacího systému (je-li také z usně),

pokračování

bude mít zcela zásadní vliv na dostatečné držení chodidla a možnost používat obuv k chůzi. Jak již ovšem bylo shora uvedeno, z odůvodnění napadeného rozsudku (a ani ze záznamu z jednání před soudem) není zřejmé na základě jakých úvah krajský soud svůj náhled na takto vymezenou otázku postavil. Není vůbec patrné, jakým způsobem (např. jazykově, systematicky či s přihlédnutím k účelu normy) k výkladu výše uvedeného ustanovení celního sazebníku přistoupil, ani jak zohlednil skutečnost, že se v daném případě jedná o výklad evropského práva. Tím znemožnil účastníkům na toto jeho východisko reagovat a Nejvyššímu správnímu soudu jeho závěry přezkoumat. K tomu je třeba dodat, že s ohledem na povahu kasačního řízení nemůže být Nejvyšší správní soud prvním soudem, který se k výkladu dané části celního sazebníku v projednávané věci vysloví a zcela nahradí posouzení ze strany krajského soudu, které chybí.

[22] Výše uvedené je v nyní projednávané věci o to významnější, že ze samotného odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, že obuv posuzovaná Ing. Štachovou po odpáraní usňového materiálu neměla zachovaný původní upevňovací systém (viz část znaleckého posudku citovanou v napadeném rozsudku v bodě 16), zatímco oba páry posuzované odbornou pracovnící CTL ano (viz reprodukce její výpovědi před soudem v bodě 20 napadeného rozsudku). Ani s touto skutečností (tímto rozdílem) se však krajský soud nijak nevypořádal. Nelze též přehlédnout, že odborná pracovníce CLT v rámci své výpovědi uvedla, že obuv si po odstranění usňových částí zachovala původní upevňovací systém. Nedokázala ovšem zodpovědět otázku, jak bylo možné botu uvedenou v znaleckém posudku Ing. Štachové (která zkoumala 16 typů obuvi) používat k chůzi po odstranění usňových částí, pokud podle fotografií na botě žádný upevňovací systém nezůstal. Zdůvodnila to tak, že se nejednalo o obuv, kterou zkoumala, a uvedla, že zkoumala pouze dva typy obuvi. Ani výše uvedené krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku nijak blíže nehodnotil. Skutečnost, že Ing. Štachová, odborná pracovníce CTL a znalec Pokorný mohli každý posuzovat jinou obuv vybranou jako reprezentativní vzorek jednotlivých skupin zařazených pod stejnou položku celního sazebníku jistě není vyloučena, a sama o sobě ještě nutně nemusí být překážkou posouzení jimi provedeného zkoumání. Bez vyjasnění právních i skutkových východisek týkajících se (ne)zachování původního upevňovacího systému však posouzení dané věci (včetně vyhodnocení znaleckých závěrů) není možné. Obuv posuzovaná znalci a pracovnící CTL byla upravena odlišným způsobem, který mohl souviset právě i s odlišným náhledem na podmínku zachování původního upevňovacího systému. Z rozsudku krajského soudu však není patrné, jak se k této (právní) otázce soud stavěl a jak se jeho výklad projevil v hodnocení skutkových zjištění.

[23] Bez toho, aniž by bylo zřejmé, z jakých úvah krajský soud v napadeném rozsudku v tomto směru vyšel, lze jen obtížně přezkoumat jeho závěry týkající se (ne)přesvědčivosti jednotlivých důkazů (znaleckých hodnocení). Stejně tak se nelze zabývat stěžovatelem vyslovenými pochybnostmi ohledně rozsahu posuzovaných vzorků obuvi či závazného právního názoru plynoucího z napadeného rozsudku. S ohledem na výše uvedené tedy nelze dospět k jinému závěru, než že i tato kasační stížnost je důvodná a napadený rozsudek v dané podobě nepřezkoumatelný. Z jeho odůvodnění totiž nelze především seznat na základě jakých úvah shledal krajský soud za naplněnou definici výztuhy a svrchního materiálu podle celního sazebníku. Jinak řečeno, ještě před vyhodnocením závěru, zda obuv dostatečně drží chodidlo při chůzi, je nutno ozřejmit, jakým způsobem má být zkoumaná obuv upravena, resp. je třeba způsob a podobu provedených úprav v podobě (ne)odstranění určitých dílců zohlednit. Bez vyjasnění této právní otázky není možné posuzovat odborné

skutkové otázky. Teprve bude-li vyjasněna tato otázka, bude možno posoudit (navazující) závěry krajského soudu týkající se samotného sazebního zařazení dovážené obuvi (včetně řešení otázek souvisejících s případným přiznáním náhrady nákladů soudního řízení).

[24] Výše popsané nedostatky odůvodnění napadeného rozsudku souvisí i s argumentací stěžovatele, který v kasační stížnosti upozornil též na to, že při jednání u soudu praktickou ukázkou doložil, že daná obuv i bez usňových dílů dostatečně drží chodidlo při chůzi. K tomu krajský soud pouze uvedl, že otázka použití obuvi k chůzi je otázkou odbornou a k jejímu zodpovězení má sloužit znalecký posudek. Nejvyšší správní soud nikterak nezpochybňuje, že uvedená otázka je otázkou odbornou, nicméně ani tuto reakci krajského soudu nelze v nyní projednávané věci považovat za dostatečnou. Krajský soud totiž popsaným postupem (stručným odůvodněním) nerespektoval, že soud má posuzovat mimo jiné i správnost znaleckých závěrů (viz např. znění § 127 odst. 2 o. s. ř.). Již existující judikatura správních soudů navíc dokonce výslovně připustila, že závěry znaleckého posouzení lze zpochybnit právě i „praktickou zkouškou“ přímo při jednání u soudu (např. rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 4. 6. 2008, čj. 22 Ca 53/2007-50, č. 1801/2009 Sb. NSS). Zpochybnění znaleckých závěrů tímto způsobem nebude jistě časté a zcela obvyklé. Vyloučit tento způsob zpochybnění znaleckého závěru ovšem nelze bez dalšího právě s odkazem na znalecký posudek a výsledek znalce, resp. na to, že určitá otázka je specializovanou a vysoce odbornou. I v této souvislosti se zjevně nabízel možný rozpor v tom, jaké díly obuvi byly odstraněny na vzorcích testovaných znalci a na vzorku, jehož úpravy byly předvedeny stěžovatelem u soudu. Jak již nicméně bylo uvedeno shora, úvahy osvětlující takový možný rozdíl a jeho význam pro projednávanou věc krajský soud nepředestřel.

IV. Závěr a náklady řízení

[25] Nejvyšší správní shledal kasační stížnosti důvodnou a napadený rozsudek krajského soudu proto zrušil (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Krajský soud je v dalším řízení vázán výše vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Především se přezkoumatelným způsobem vyjádří k výkladu podmínky zachování původního upevňovacího systému na zkoumané obuvi a ten promítne do hodnocení obsahu důkazů a skutkových zjištění. Krajský soud v dalším řízení rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 29. listopadu 2024

Milan Podhrázký
předseda senátu